

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Lenky Oulíkové a soudců Mgr. Miroslava Makajeva a Mgr. Martiny Kotouček Mikoláškové ve věci

žalobce: **Ing. L. K.**,
bytem X

proti
žalovanému: **Státní pozemkový úřad**,
sídlem Husinecká 1024/11a, Praha 3,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 7. 2022, č. j. SPU 240803/2022,

takto:

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 19. 7. 2022, č. j. SPU 240803/2022, se ruší a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaný je povinen zaplatit žalobci na náhradě nákladů řízení částku 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku**

Odůvodnění:

Vymezení věci a obsah napadeného rozhodnutí

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu prvního zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) domáhá zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí, jímž žalovaný zamítl jako nepřípustné jeho odvolání proti rozhodnutí Státního pozemkového úřadu, Krajského pozemkového úřadu pro Středočeský kraj a hlavní město Prahu, Pobočky Rakovník (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne

29. 3. 2022, č. j. SPU 048671/2022/Šm (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), jímž byl schválen návrh komplexních pozemkových úprav v katastrálním území X.

2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí s odkazem na stanovisko správního orgánu I. stupně konstatoval, že žalobce není účastníkem řízení o komplexních pozemkových úpravách. V citovaném stanovisku je popsáno, že žalobce byl správním orgánem I. stupně pozván dopisem ze dne 4. 4. 2019 jakožto vlastník pozemků na hranici vnitřního obvodu pozemkové úpravy ke zjišťování průběhu hranic dne 23. 4. 2019, jehož se osobně zúčastnil. Protokol ke zjišťování hranic na místě po stanovení hranice podepsal bez vyjádření nesouhlasu. Jelikož pozemky na hranici obvodu jsou ve dvou kulturách, byla tato skutečnost zohledněna při zaměření, a parcely tak byly stabilizovány. Původní hranice parcely p. č. XA (orná půda) zasahovala do parcely p. č. XB (zahrada), kde jsou vzrostlé ovocné stromy i znatelné původní oplocení, což je patrné na fotodokumentaci ze dne 7. 3. 2022. Pozemky jsou mimo obvod komplexních pozemkových úprav a dále do pozemkové úpravy nevstupovaly. Katastrálnímu úřadu pro Středočeský kraj, Katastrálnímu pracovišti Rakovník, byl zpracovatelem předložen geometrický plán č. XC vytvořený na základě zjišťování průběhu hranic pozemků v rámci pozemkové úpravy k odsouhlasení. V geometrickém plánu nebyly shledány žádné vady a byl na žádost správního orgánu I. stupně ze dne 27. 8. 2019, č. j. SPU 340148/2019/šm, zapsán do katastru nemovitostí. Žalobce po zápisu geometrického plánu do katastru nemovitostí vyjádřil nesouhlas s vyměřením hranic a požadoval změnu číslování a změnu umístění hranice mezi pozemky p. č. XB a p. č. XA na původní stav dle neměřického záznamu č. 470 z roku 2013 (dále jen NEMZ č. 470). Žalobci bylo ze strany zpracovatele, správního orgánu I. stupně a Katastrálního pracoviště Rakovník vysvětleno, že zaměřením dochází ke zpřesnění lomových bodů parcel dle skutečného stavu na body s kódem kvality 3 v souladu s veškerými platnými metodickými předpisy. Žalovaný konstatoval, že šetřením ve spisové dokumentaci bylo zjištěno, že pozemky žalobce byly ponechány mimo obvod komplexních pozemkových úprav, a žalobce není z tohoto důvodu účastníkem řízení o komplexních pozemkových úpravách, neboť dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona č. 139/2002 Sb., o pozemkových úpravách a pozemkových úřadech a o změně zákona č. 229/1991 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pozemkových úpravách“) platí, že účastníky řízení o pozemkových úpravách jsou vlastníci pozemků, které jsou dotčeny řešením v pozemkových úpravách podle § 2 a fyzické a právnické osoby, jejichž vlastnická nebo jiná věcná práva k pozemkům mohou být řešením pozemkových úprav přímo dotčena; za takové osoby se nepovažují vlastníci, pro jejichž pozemky se v pozemkových úpravách pouze obnovuje soubor geodetických informací (§ 3 odst. 2). Žalovaný konstatoval, že zjišťování průběhu hranic k upřesnění obvodu komplexních pozemkových úprav bylo vedeno v souladu s § 42 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální zákon“) a dle § 48 až 51 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „katastrální vyhláška“). Z výše uvedeného je dle žalovaného zřejmé, že pokud by práva žalobce byla dotčena, je třeba tento dopad hodnotit v souvislosti s právními předpisy katastru nemovitostí, nikoliv ve vztahu k řízení o pozemkových úpravách, neboť v tomto řízení není o jeho právech rozhodováno. Případný nesouhlas týkající se pozemků p. č. XA a p. č. XB v k. ú X je tedy třeba řešit mimo řízení o komplexních pozemkových úpravách. Žalovaný se proto ztotožnil s názorem správního orgánu I. stupně, že se jedná o nepřipustné odvolání, neboť nebylo učiněno účastníkem řízení, jak stanoví § 81 odst. 1 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších

předpisů (dále jen „správní řád“). Žalovaný dále vyhodnotil, že nejsou dány důvody k přezkumnému řízení ani obnově řízení.

Obsah žaloby

3. Žalobce nesouhlasí se závěrem, že není účastníkem řízení dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o pozemkových úpravách.
4. Namítá, že napadeným rozhodnutím (řešením pozemkových úprav) byla přímo dotčena jeho vlastnická práva změnou umístění hranic mezi parcelami p. č. XB a p. č. XA a mezi parcelami p. č. st. XC a p. č. p. č. XA, vše v katastrálním území X, v jeho vlastnictví, které jsou mimo obvod pozemkových úprav a nejsou součástí pozemkových úprav.
5. V dokumentaci pozemkového úřadu, geometrickém plánu pro určení hranic pozemků při pozemkových úpravách č. 514-65/2019 (dále též „GP č. 514-65/2019“), který byl předán katastrálnímu úřadu k zaevidování, došlo k neoprávněné změně hranice mezi p. č. XA a p. č. XB. Byly změněny všechny body původní hranice dle NEMZ č. 470, které neleží na hranici komplexních pozemkových úprav, což nebylo možné bez jeho výslovného souhlasu. Žalobce souhlas s touto změnou neudělil. Hranice byla posunuta směrem do parcely p. č. XB tak, že byly podstatně překročeny mezní odchylky. Mezní polohová odchylka pro kód kvality 8 byla překročena až o cca 1,08 m oproti původní hranici v katastrální mapě vycházející z rozhodnutí katastrálního úřadu ze dne 29. 11. 2013, což je patrné z rozdílu hodnot souřadnic (na severní straně původně 470-3, nově 782, na jižní straně původně 470-12, nově 784.). Současně došlo k podstatnému překročení evidované výměry parcely p. č. XA. Body 470-12 a 470-3 byly v GP č. 514-65/2019 vypuštěny a jim odpovídající původní hranice mezi parcelami p. č. XA a p. č. XB byla přeškrtnuta a vytvořena nová, žalobcem neodsouhlasená hranice mezi body č. 782 a č. 784. Na základě GP č. 514-65/2019 byly zapsány jiné body souřadnic, než na kterých se při zjišťování hranic pozemků dohodli. Hranice parcel byla zaměněna s rozhraním užívání parcely p. č. XB jako zahrada a jako orná půda.
6. Dále došlo k neodsouhlasené změně (zpřesnění) hranice mezi p. č. st. XC a p. č. XA prostřednictvím uvedení bodu 470-10 v situaci a jeho zaměření v seznamu souřadnic ve vzdálenosti 26 m od souřadnice č. 14. Neoprávněné zpřesnění neodpovídá stavu v době oddělení od p. č. XA v roce 1925, kdy byla západní hranice p. č. st. XC určena dle hrany střešního pláště stodoly.
7. Žalobce zdůrazňuje, že se nejedná o spor o vedení hranice obvodu komplexních pozemkových úprav, ale neoprávněné změny hranic mezi jeho parcelami, k nimž došlo v dokumentaci pozemkového úřadu v rámci pozemkových úprav. Uvedené parcely nejsou součástí pozemkových úprav a hranice mezi nimi není hranicí obvodu komplexních pozemkových úprav.
8. Žalobce vytýká žalovanému, že převzal stanovisko správního orgánu I. stupně, aniž rozvedl, na základě jaké úvahy je aproboval. Žalovaný řádně nepřezkoumal spisovou dokumentaci ke stanovení hranic a námitky žalobce uplatněné v odvolání. Žalobce zdůrazňuje, že nepodepsal žádný protokol, jak je uvedeno v citovaném stanovisku správního orgánu I. stupně, ale pouze soupis nemovitostí vztahující se ke stanovení hranice komplexních pozemkových úprav. Má za to, že na posuzovaný případ nedopadá § 5 odst. 1 písm. a) část věty za středníkem zákona o pozemkových úpravách. Dle žalobce toto ustanovení dopadá pouze na obnovu souboru geodetických informací na hranici jeho parcel s obvodem

komplexních pozemkových úprav, nikoli na hranice mezi parcelami žalobce, které nejsou součástí pozemkových úprav a mezi nimiž neprochází hranice komplexních pozemkových úprav. Umístění této hranice nemůže být měněno bez žalobcova výslovného souhlasu. K tomu žalobce poukazuje na bod 2.2.3 Metodického návodu k provádění pozemkových úprav (dále jen „Metodický návod“), podle něhož pozemky mimo obvod pozemkových úprav nejsou předmětem řízení o pozemkových úpravách a ani se nezaměřují. Pozemkový úřad o nich nerozhoduje.

9. Metodický návod umožňuje, aby při zjišťování hranic komise vyšetřila rozsah hranic mimo obvod pozemkových úprav nezbytný k provedení nutné související opravy chyby v katastrálním operátu, přičemž protokol o opravě je nahrazen podpisem vlastníka pod poznámkou o opravě v soupise nemovitostí (což požaduje i bod 5.2 Návodu pro obnovu katastrálního operátu a převod). Změna hranice je v rozsahu chyby, ke které musí být doložen souhlas vlastníka v protokolu nebo v soupisu nemovitostí pod poznámkou o opravě chyby. V daném případě se však dle žalobce nemůže jednat o opravu chyby v katastrálním operátu, neboť stav před započítáním pozemkových úprav byl stanoven rozhodnutím Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj ze dne 29. 11. 2013, č. j. OR-73/2011-212-62, které bylo potvrzeno rozhodnutím Zemědělského a katastrálního inspektorátu v Praze ze dne 5. 3. 2014, č. j. ZKI PR-O-22/83/2014-6 (dále jen „rozhodnutí katastrálního úřadu ze dne 29. 11. 2013“). Žalobce navíc v soupise nemovitostí ani jiném protokolu žádný zápis o opravě chyby nepodepsal. Nebylo mu ani katastrálním úřadem doručeno oznámení o provedené opravě dle § 36 odst. 3 katastrálního zákona. Správní orgán I. stupně žalobcem neodsouhlasenou změnou umístění hranic mezi jeho pozemky zakreslenou v geometrickém plánu pozemkových úprav a jeho předáním katastrálnímu úřadu k zaevidování neoprávněně rozhodl o jejím umístění.
10. Změnou umístění hranice mezi žalobcovými parcelami byla dotčena jeho vlastnická práva, neboť byla provedena obnova geodetických informací i mimo obvod pozemkových úprav dle § 3 odst. 2 zákona o pozemkových úpravách. Žalobce má za to, že tím se stal účastníkem řízení o pozemkových úpravách. Neoprávněná změna umístění hranice mezi žalobcovými pozemky je dle žalobce patrná z podkladů označených v odvolání, dokumentace geometrického plánu hranic komplexních pozemkových úprav i z obsáhlé korespondence se správním orgánem I. stupně.
11. Vyhláška č. 13/2014 Sb., o postupu při provádění pozemkových úprav a náležitostech návrhu pozemkových úprav (dále jen „vyhláška č. 13/2014 Sb.“), pozemky mimo obvod pozemkových úprav do měřických činností pozemkových úprav nezahrnuje. V dokumentaci obvodu pozemkových úprav tak nemůže být zahrnuto zjištění jiného způsobu užívání východní části parcely p. č. XB (jako zahrada), která je mimo obvod pozemkových úprav. Případné zjištění nesrovnalostí mimo vedení hranice komplexních pozemkových úprav nemůže být řešeno projektem hranice komplexních pozemkových úprav, neboť tyto pozemky nejsou předmětem řízení o pozemkových úpravách. Zjištěné údaje o nesrovnalostech mají být předány katastrálnímu úřadu.
12. Žalobce namítá, že do dokumentace komplexních pozemkových úprav byly vloženy jiné souřadnice, než které byly na místě odsouhlaseny. Žalobce navíc podmínil svůj souhlas předáním souřadnic vytyčení před jejich vložení do katastru. Jelikož se tak nestalo, podmíněný souhlas zanikl. V případě nesouhlasu platí § 42 odst. 4 katastrálního zákona. Považují se za platné hranice, které jsou obsahem katastrálního operátu, což jsou hranice dle NEMZ č. 470. Tato hranice však byla dokumentací pozemkových úprav neoprávněně

změněna do neodsouhlasené polohy, čímž došlo ke změně všech bodů hranice, nejen na obvodu komplexních pozemkových úprav. Tím byla dotčena vlastnická práva žalobce, který se tak stal účastníkem řízení dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o pozemkových úpravách. Žalobce s přiřazením východní části p. č. XB užívané jako zahrada k parcele p. č. XA nesouhlasí.

13. Zpřesněné lomové body určené v geometrickém plánu hranice komplexních pozemkových úprav nejsou hranicí mezi žalobcovými uvedenými parcelami, ale korespondují se západní hranicí užívání východní části p. č. XB jako zahrada. Fotodokumentace zmíněná ve stanovisku správního orgánu I. stupně citovaném v napadeném rozhodnutí může zachytit pouze západní ohraničení východní části parcely p. č. XA užívané jako zahrada, nemůže však dokumentovat hranici mezi parcelami p. č. XA a p. č. XB, které jsou shodně užívány jako zahrada. Vyjádření správního orgánu I. stupně, že původní hranice p. č. XB se způsobem využití orná půda zasahovala do parcely p. č. 645, je chybné, neboť původní hranici určil NEMZ č. 470. Parcela p. č. XB byla vedena celá jako orná půda, byť její východní část byla užívána jako zahrada. Po neoprávněné změně hranice zasahuje parcela p. č. XA do východní části p. č. XB (užívané jako zahrada).
14. Žalobce byl ke zjišťování hranice pozván správním orgánem I. stupně dopisem ze dne 4. 4. 2019 označeným jako „Komplexní pozemkové úpravy v katastrálním území X - pozvánka ke zjišťování hranic pozemků“. Z názvu vyplývalo, že se jedná o zjišťování průběhu hranic pro obnovu katastrálního operátu novým mapováním pro pozemky v obvodu pozemkových úprav, resp. že se zjišťování hranic týká pozemků dotčených pozemkovými úpravami. Šetření probíhalo pouze na hranicích obvodu žalobcových parcel v kontaktu s obvodem pozemkových úprav a zjišťování hranic prováděla komise pro účely pozemkových úprav. Žalobcovy parcely jsou mimo obvod pozemkových úprav. V pozvánce v seznamu parcel dotčených zjišťováním průběhu hranic nebyl ani uveden pozemek p. č. st. XC. Příloha, v níž měly být zakresleny šetřené hranice, nebyla k dopisu připojena.
15. Žalobce dále namítá, že nedošlo k poučení o tom, že *„výsledek zjišťování průběhu hranic obvodu komplexních pozemkových úprav bude dále sloužit jako podklad k obnově katastrálního operátu na podkladě komplexních pozemkových úprav“*, jak je uvedeno na vrchní straně soupisu nemovitostí č. 514-8 ze dne 23. 4. 2019 pro obnovu katastrálního operátu novým mapováním, neboť tato strana nebyla při podpisu dostupná. Žalobci byl předložen pouze list formátu A3 strany 2 soupisu nemovitostí. Jeho podpis nemůže být dáván do souvislosti s textem na přední straně.
16. Z textu na vrchní straně je navíc zřejmé, že soupis byl určen pro nové mapování, pro které platí § 45 odst. 2 katastrálního zákona. K platnosti může dojít až po dokončení procesu obnovy katastrálního operátu novým mapováním. V protokolu o výsledku zjišťování průběhu hranic pro obnovu katastrálního operátu novým mapováním ze dne 25. 4. 2019 chybí informace o způsobu vyhlášení zahájení obnovy katastrálního operátu novým mapováním v obci, čímž byl porušen § 51 odst. 5 písm. c) katastrální vyhlášky. Vyhlášení zjišťování hranic obcí Skryje dne 31. 1. 2019 veřejnou vyhláškou na základě oznámení správního orgánu I. stupně ze dne 30. 1. 2019, č. j. SPU 021973/2019/Šm, bylo vyhlášením zjišťování hranic pro pozemkové úpravy, nikoliv pro nové mapování. Žalobce na úřední desce nedohledal vyhlášení zahájení obnovy operátu novým mapováním ani jeho ukončení v době do 27. 8. 2019, kdy došlo k žádosti pozemkového úřadu o zapsání GP č. 51465/2019 do katastru nemovitostí. Neobdržel ani oznámení o vyložení obnoveného katastrálního operátu. Vyhlášení zahájení obnovy katastrálního operátu novým mapováním nebylo

uskutečněno ani ukončeno. Žalobci tak nebylo umožněno podat námitky proti neoprávněné změně hranice mezi p. č. XA a XB. Pozemkový úřad nemůže přebírat do své dokumentace informace z nedokončené a neschválené obnovy katastrálního operátu novým mapováním. Nemůže na sebe převzít proces nového mapování.

17. Žalobce namítá, že byl porušen § 50 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona, neboť nedal souhlas ke zpřesnění ani změně umístění hranic svých pozemků ani souhlas k opravě chyby. Uvádí, že až dne 16. 3. 2020 při nahlížení do dokumentace u správního orgánu I. stupně zjistil, že do soupisu nemovitostí do kolonky nad jeho podpisem byl dodatečně bez jeho vědomí vložen text psaný cizí rukou „*zpřesnění rozhraní druhů pozemků v rámci jednoho vlastnictví*“. Ani v tomto textu se navíc neuvádí text o opravě chyby. Uvažovaná oprava chyby byla uvedena až dodatečně po soupisu nemovitostí a „zašifrována“ na str. 15 Výkazu dosavadního a nového stavu údajů katastru nemovitostí u parcely p. č. XA označením *2) s vysvětlivkou na str. 22 výkazu, ze kterých vyplývá, že je uvažována oprava výměry dle § 37 odst. 1 písm. d) katastrální vyhlášky. Při soupisu nebyla informace dostupná. Žalobce zdůrazňuje, že do soupisu nemovitostí zapsal, že žádá o souřadnice vytyčení. S ohledem na omezený prostor formuláře nemohl požadavek blíže určit. Při šetření hranic požadoval předání souřadnic před vložením do katastru nemovitostí, aby měl případně čas na reakci. Namísto toho obdržel dne 12. 11. 2019 dopis od projektanta pozemkových úprav ze dne 1. 11. 2019 s tím, že se jedná o souřadnice bodů v geometrickém plánu č. 514-69/2019, který byl zapsán do katastru nemovitostí. Na katastrálním úřadu žalobce zjistil, že takový geometrický plán neznají. Tím bylo žalobci znemožněno podat námitku před předáním dokumentace a zápisem souřadnic do katastru nemovitostí. Souřadnice přitom nesouhlasily s odsouhlasenými souřadnicemi při zjišťování hranic. Se skutečným číslem geometrického plánu a změnou souřadnic se žalobce seznámil až při nahlížení do dokumentace dne 16. 3. 2020. Následně zjistil, že dokumentace hranic komplexních pozemkových úprav včetně změny hranice mezi žalobcovými pozemky byla předána správním orgánem I. stupně k zápisu do katastru nemovitostí dopisem ze dne 27. 8. 2019. Změny byly provedeny správním orgánem I. stupně, což je patrné ze situace komplexních pozemkových úprav, kde je původní hranice mezi p. č. XA a p. č. XB přeskrtnutá a vytvořena nová hranice mezi body 782 a 784, i z výkazu dosavadního a nového stavu údajů katastru nemovitostí na str. 22, kde pozemkový úřad u označení *2) vztahující se k parcele p. č. XB navrhuje opravu výměry dle § 37 odst. 1 písm. d) vyhlášky 357/2013 Sb.
18. Žalobce poukazuje na to, že k šetření hranic ke komplexním pozemkovým úpravám pozval vlastníky správní orgán I. stupně, nikoliv katastrální úřad dle § 48 odst. 2 katastrální vyhlášky, a žalobce nebyl požádán o souhlas se zařazením pozemků do obvodu pozemkových úprav dle § 3 zákona o pozemkových úpravách. Šetření hranic komplexních pozemkových úprav se žalobce dotýkalo pouze na obvodu hranic komplexních pozemkových úprav, nikoli hranic mezi jeho parcelami. Hranice obvodu komplexních pozemkových úprav jsou patrné z přehledné situace vypracované dne 29. 1. 2019, kde je také patrná i původní hranice dle NEMZ č. 470 před započítáním pozemkových úprav. Je zřejmé, že v době šetření se jednalo pouze o zpřesnění obvodu hranic komplexních pozemkových úprav.
19. Žalobce zdůrazňuje, že v soupise nemovitostí nepodepsal souhlas se změnou umístění hranice mezi pozemky p. č. XA a XB ani se sloučením východní části p. č. XB užívané jako zahrada s parcelou p. č. 645, tedy sloučením dvou kultur, ani s opravou chyby.

20. Dle názoru žalobce je svévolná neodsouhlasená záměna souřadnic bodů 470-3 a 470-12 dle NEMZ č. 470 se souřadnicemi 782 a 784 mezi parcelami p. č. XA a p. č. XB dle rozhraní mezi částí p. č. XB užívanou jako zahrada a částí užívanou jako orná půda, umocněna poznámkou v seznamu souřadnic v GP č. 514-65/2019, kde je na listu se souřadnicemi od č. 764 do č. 787 uvedeno, že „*souřadnice bodů na dosavadní hranici pozemku určené měřením v terénu budou pro zápis do katastru nemovitostí upraveny podle dosavadního určení hranice lomovými body s kódem charakteristiky kvality souřadnic vyšším než 3. Důvodem je nerealizované zpřesnění této hranice, ke kterému je nutné doložit listinu prokazující shodu vlastníků na jejím průběhu [§ 50 odst. 1 písm. a) katastrálního zákona].*“ Dle žalobce nemá použití souřadnic s kódem charakteristiky kvality souřadnic vyšším než 3 oporu v právní úpravě. Dle § 8 odst. 2 vyhlášky č. 13/2014 Sb. jsou výsledkem zjišťování hranic obvodů pozemkových úprav vždy lomové body s kódem kvality 3, čemuž odpovídá i čl. 6.1.8.2.d) Návodu pro obnovu katastrálního operátu a převod a bod 13.9 přílohy ke katastrální vyhlášce. Katastrální úřad má evidenční funkci a správní orgán I. stupně jej nemůže opravňovat k libovolné úpravě souřadnic bodů. Uvedená citace by měla být z GP č. 514-65/2019 pro určení hranic obvodu při pozemkových úpravách odstraněna. Souřadnice č. 782 a č. 784 z GP 514-65/2019, které ve skutečnosti vyznačují jiný druh užívání východní části pozemku p. č. XB (jako zahrada) byly zaměřeny a jsou v seznamu souřadnic vedeny s kódem přesnosti 3. Souřadnice č. 782 a č. 784 v GP 514-65/2019 byly neoprávněně zaměněny za hranici mezi pozemky p. č. XA a p. č. XA, ačkoliv ve skutečnosti je zde pouze rozhraní způsobu užívání p. č. XB (jako zahrada a jako orná půda).
21. Text „*zpřesnění rozhraní druhů pozemků v rámci jednoho vlastnictví*“ byl do soupisu nemovitostí dopsán dodatečně, nevyjadřuje souhlas žalobce se změnou a neopravňuje ke změně hranice mezi jeho parcelami. Zpřesnění pro p. č. XA postrádá dle žalobce smysl, neboť na této parcele je jediný druh pozemku, zahrada. Hranice je daná umístěním hranice v NEMZ č. 470 body 470-12 u jižní strany a 470-3 u severní strany. Východní část parcely p. č. XB do úrovně bodů 782 a 784 dle GP 514-65/2019 je užívána jako zahrada, přestože je evidována jako orná půda. Dle žalobce není co zpřesňovat, při zachování polohy hranice mezi parcelami p. č. XA a XB dle NEMZ č. 470 je možno pouze provést poznámku o rozhraní jiného způsobu užívání.
22. Dle § 35 odst. 1 katastrální vyhlášky pro zpřesnění hranice, tedy i pro zpřesnění hranice rozhraní druhů pozemků, platí, že změnu geometrického a polohového určení v důsledku vytyčení nebo zpřesnění hranice pozemků lze provést pouze v mezích přesnosti dosavadního geometrického a polohového určení, přičemž průběh zpřesněné hranice musí pohledově odpovídat jejímu zobrazení v katastrální mapě. V tomto případě byla překročena mezní polohová chyba a průběh změněné hranice neodpovídá pohledově jejímu zobrazení v katastrální mapě. Změněná hranice není rovnoběžná s hranicí původní, ale liší se na koncích o cca 0,5 m. Je tak patrné, že nebyly splněny podmínky pro zpřesnění hranice. Změnou umístění hranice došlo k neoprávněnému přiřazení východní části p. č. XB užívané jako zahrada k parcele p. č. XA, čímž vznikla parcela, která se podstatně liší od parcely p. č. XA dle rozhodnutí katastrálního úřadu z 29. 11. 2013. Žalobce s takto změněnou hranicí nesouhlasí. Při šetření souhlasil pouze se zpřesněním bodu 470-12 cca 1 m do stávajícího jižního oplocení ve směru hranice mezi p. č. XA a XB v polohovém umístění dle NEMZ č. 470. Bod 470-3 nebyl šetřen, stejně jako severní hranice parcel. Dále žalobce poukazuje na to, že § 36 odst. 4 katastrální vyhlášky i čl. 4.2.2.1 Návodu pro obnovu katastrálního operátu a převod hovoří pouze o sloučení parcel, nikoliv části parcel.

23. V době šetření hranic komplexních pozemkových úprav byla hranice vedena dle NEMZ č. 470. V geometrickém plánu č. 514-65/2019 byla hranice zakreslena chybně dle starých neplatných mezníků dle geometrického plánu č. 380-83/2008, které nejsou hranicí parcel a na jejichž neplatnost žalobce upozornil při šetření hranic obvodu komplexních pozemkových úprav. Pro trvale označené vlastnické hranice platí § 50 odst. 3 katastrální vyhlášky. Nejedná se o chybu v původním zobrazení katastrální mapy, která byla vedena správně dle NEMZ č. 470. Při správném vedení hranice dle NEMZ č. 470 se nejedná o chybné zobrazení hranic. Žalobce opakuje, že neodepsal žádné prohlášení o opravě chyby a nemůže se jednat o chybu dle § 44 odst. 2 katastrální vyhlášky, neboť obnovený katastrální operát byl v roce 2013 určen rozhodnutím katastrálního úřadu a při zjišťování hranic v rámci pozemkových úprav dne 23. 4. 2019 žádná chyba nebyla avizována ani žalobcem odsouhlasena. Body 782 a 784 patří k parcele p. č. XB. V jejich úrovni se nachází rozhraní užívání části parcely jako zahrada a jako orná půda, kdy užívání východní části parcely p. č. XB jako zahrada plynule navazuje na parcelu p. č. XA s druhem pozemku zahrada.
24. Žalobce dále namítá, že ačkoli v příloze dopisu ze dne 4. 4. 2019 v seznamu parcel dotčených zjišťováním průběhu hranic nebyla parcela p. č. st. XC uvedena, došlo k neodsouhlasenému zaměření a zpřesnění bodu 470-10, který je určující pro hranici mezi parcelami p. č. st. XC a p. č. XA. Zaměření neodpovídá původnímu umístění hranice v době výstavby stodoly. Změněné údaje nebyly žalobcem odsouhlaseny a neoprávněně umisťují hranici mezi žalobcovými pozemky do polohy, která nesouhlasí s původní polohou z roku 1925, kdy se od původní parcely p. č. XA oddělila p. č. st. XC při stavbě stodoly. Tehdy byla západní hranice p. č. st. XC určena hranou střešního pláště stodoly dle tehdejší rakousko-uherské legislativy. Teprve v roce 1928 se začal vytvářet tzv. československý pozemkový katastr. Určení hranice pozemku byla prováděna rozdílně, podle průniku vnějšího obvodu budovy s terénem. Zmíněné neodsouhlasené zaměření a zpřesnění bodu 470-10 je dáno uvedením vzdálenosti 26 m bodu 470-10 od bodu č. 14 v GP č. 514-65/2019 a uvedením zaměřených bodů v seznamu souřadnic v GP č. 514-65/2019. Stavební parcela p. č. st. XC není uvedena v soupisu nemovitostí. Žalobce zaměření bodu 470-10, který je v intravilánu zcela mimo oblast pozemkových úprav, neodsouhlasil. Pozemky žalobce nejsou součástí pozemkových úprav, a proto nemohou být v pozemkových úpravách, mimo vlastní určení hranice na obvodu komplexních pozemkových úprav, zaměřovány a nemůže být o nich rozhodováno. Správní orgán I. stupně provedl neoprávněné změny umístění hranic a jejich předáním katastrálnímu úřadu k zaregistrování bylo o jejich umístění rozhodnuto.
25. Žalobce v žalobě podrobně popsal průběh zjišťování hranic dne 23. 4. 2019 a zrekapituloval korespondenci se správním orgánem I. stupně ohledně změny hranic.
26. Žalobce dále namítá, že v odvolání citoval rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 31. 1. 2019, č. j. 30 A 20/2017-71, č. 3507/2017 Sb. NSS, a rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 2 As 12/2008-63, ze kterých vyplývá, že striktní vyloučení z účastenství řízení není správné. Žalovaný však judikaturu ignoroval.
27. Žalobce též namítá, že žalovaným nebylo přihlédnuto k doplnění odvolání dopisem ze dne 11. 7. 2022 z důvodu, že ho žalobce mohl uplatnit dříve. Doplnění odvolání však neobsahovalo nové skutečnosti. Žalobce pouze vyjádřil údaje uvedené již v korespondenci se správním orgánem I. stupně a v odvolání v grafické podobě pro snazší orientaci. Žalovaný se vůbec nevyjádřil k druhému doplnění odvolání ze dne 16. 7. 2022, jež se týkalo nezpřístupnění dokumentace pozemkových úprav, hlavně sousední parcely z jižní strany žalobcových pozemků.

28. Žalobce má za to, že jeho odvolání podané dne 14. 6. 2022 bylo včasné. O vydání prvostupňového rozhodnutí se dozvěděl náhodně až dne 2. 6. 2022. Žalobci nebylo zasláno vyrozumění o vydaném rozhodnutí, byť s ním mělo být jednáno jako s účastníkem řízení. Ačkoli správní orgán I. stupně věděl o výše uvedených skutečnostech, nejednal s žalobcem jako s účastníkem řízení, a žalobce tak nebyl vyrozuměn o vystavení návrhu, o možnosti uplatnit námitky a připomínky, o závěrečném jednání ani o schválení návrhu.

Vyjádření žalovaného

29. Žalovaný s žalobou nesouhlasí a navrhuje její zamítnutí. Pozemky žalobce nebyly zahrnuty do obvodu komplexních pozemkových úprav a nebyly zjištěny ani jiné důvody, které by měly dopad na práva žalobce. Žalobce proto nebyl účastníkem řízení o komplexních pozemkových úpravách dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o pozemkových úpravách. K námitce, že se žalovaný v napadeném rozhodnutí nevypořádal s námitkami uvedenými v odvolání, žalovaný uvedl, že při vypořádávání odvolacích námitek postupoval v souladu s § 92 odst. 1 správního řádu a komentářovou literaturou. V rozhodnutí o opožděném či nepřipustném odvolání se správní orgán zabývá pouze skutečnostmi, které odůvodňují či prokazují jejich opožděnost či nepřipustnost. K námitkám ohledně změny hranice mezi pozemky p. č. XA a XB žalovaný citoval napadené rozhodnutí, v němž uvedl, že „*zjišťování průběhu hranic k upřesnění obvodu KoPÚ bylo vedeno v souladu s ust. § 42 zákona č. 256/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální zákon), ve znění pozdějších předpisů a dle ust. § 48–51 vyhlášky č. 357/2013 Sb., o katastru nemovitostí (katastrální vyhláška), ve znění pozdějších předpisů. Z výše uvedeného je zřejmé, že pokud by práva L. K. dotčena byla, pak je třeba tento dopad vyhodnocovat v souvislosti s právními předpisy katastru nemovitostí, a nikoliv ve vztahu k řízení o pozemkových úpravách, neboť v tomto řízení není o právech L. K. rozhodováno. Případný nesouhlas týkající se pozemků parc. č. XA a parc. č. XB oba v k.ú. X je tedy třeba řešit mimo řízení o KoPÚ.*“ Dále odkázal na napadené rozhodnutí, v němž uvedl, že žalobci byla celá situace několikrát vysvětlována ze strany zpracovatele, pobočky i Katastrálního pracoviště Rakovník. Bylo mu vysvětleno, že „*zaměřením pozemkové úpravy dochází ke zpřesnění lomových bodů parcel dle skutečného stavu na body s kódem kvality 3, nikoliv mapového a vše v souladu s veškerými platnými metodickými předpisy*“, přičemž veškerá korespondence je součástí spisové dokumentace. Žalovaný setrval na svém názoru, že prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a k porušení zákona ze strany správního orgánu I. stupně nedošlo, a nebyl tedy dán ani důvod přikročit k mimořádným opravným prostředkům. Žalovaný má za to, že žalobní petit je zmatečný, neboť žalobce v úvodu žaloby uvádí, že podává žalobu proti napadenému rozhodnutí, nicméně v návrhu výroku navrhuje zrušit prvostupňové rozhodnutí.

Replika žalobce

30. Žalobce v replice podrobně zopakoval argumentaci uplatněnou v žalobě. Trvá na tom, že změnou hranic mezi jeho parcelami mimo obvod pozemkových úprav byla dotčena jeho vlastnická práva, a je proto účastníkem řízení dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o pozemkových úpravách. Žalobce se proto měl vypořádat s jeho odvolacími námitkami. Pokud jde o žalobní návrh, žalobce uvádí, že při formulaci žalobního petitu došlo pouze ke zjevné chybě v psaní v označení rozhodnutí, správně mělo být označeno napadené rozhodnutí stejně jako v úvodu žaloby. Žalobce upřesnil, že navrhuje zrušit napadené rozhodnutí.

Vyřádění Katastrálního úřadu pro Středočeský kraj, Katastrálního pracoviště Rakovník

31. Katastrální úřad pro Středočeský kraj, Katastrální pracoviště Rakovník (dále též „katastrální úřad“), uvedl, že několikrát písemně odpovídal na dotazy žalobce v letech 2020 až 2022 ohledně komplexních pozemkových úprav a změn hranic jeho pozemků. Po digitalizaci souboru geodetických informací přepracováním mapy v soustavě stabilního katastru (S-SK) na katastrální mapu digitalizovanou (KMD) v souřadnicové soustavě S-JTSK v roce 2011 podal žalobce v řádném termínu námitku k zobrazení hranic předmětných pozemků, která byla řešena v řízení č. j. OR-73/2011-212. Hranice předmětných pozemků byly opraveny podle vyrovnaného rastru mapy bývalého pozemkového katastru pomocí NEMZ č. 470. Všechny body byly pouze vektorizovány z rastru mapy původního měřítka 1:2880, tedy v kvalitě bodu č. 8. Společná hranice mezi parcelami p. č. st. XC a XA byla určena na bodech 470-10, 470-16, 470-13 a 470-5, nebyla vůbec předmětem komplexních pozemkových úprav a zůstala tedy beze změny. Vnitřní obvod komplexních pozemkových úprav probíhal po podrobných bodech 470-4, 470-3, 470-2, 426-2523, 426-2518, 470-1, 470-12, 470-11 (všechny s kvalitou bodu č. 8), které byly nahrazeny novými body vyšetřenými v terénu 514-783, 514-782, 514-781, 514-408, 514-407, 514-780, 514-784 a 514-14 (všechny s kvalitou bodu č. 3). U původní společné hranice mezi parcelami p. č. XA a XB procházející po podrobných bodech 470-3 a 470-12 byly tyto body nahrazeny novými body 514-782 a 514-784 v geometrickém plánu na určení vnitřního obvodu komplexních pozemkových úprav podle skutečného rozhraní druhu pozemku v terénu. Ačkoliv přímo nebyly parcely p. č. XA a XB předmětem komplexních pozemkových úprav, proběhlo u nich upřesnění průběhu hranic na vnitřním obvodu komplexních pozemkových úprav, které se shodou okolností týká celé parcely p. č. XB. Stavební parcela č. XC do obvodu komplexních pozemkových úprav nezasahovala, a proto nebyla ani zpřesňována. Při měření byly respektovány znatelné hranice parcel, které samozřejmě nebyly zcela v souladu s „vektorizovanou“ hranicí z NEMZ č. 470, podle které požaduje žalobce hranici evidovat. Souřadnice uvedených 8 bodů byly zpřesněny na základě zápisu vnitřního obvodu komplexních pozemkových úprav v řízení č. j. Z-2840/2019-212 dne 23. 9. 2019. Zápis obvodů komplexních pozemkových úprav byl proveden na základě žádosti správního orgánu I. stupně SPU-340148/2019/Šm ze dne 27. 8. 2019 v souladu s § 56 odst. 3 katastrální vyhlášky.

Splnění procesních podmínek a rozsah soudního přezkumu

32. Soud ověřil, že žaloba byla podána včas, po vyčerpání řádných opravných prostředků, osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. Jde tedy o žalobu věcně projednatelnou. Soud posoudil žalobu v rozsahu uplatněných žalobních bodů vycházejí ze skutkového a právního stavu ke dni vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 odst. 1 a 2 s. ř. s.). Soud o žalobě rozhodl bez jednání dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s.
33. Soud připomíná, že v případě žaloby proti rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro nepřipustnost je soud oprávněn zkoumat v mezích žalobních bodů pouze to, zda se skutečně jednalo o nepřipustné odvolání a zda žalobce nebyl zkrácen na svých právech neprovedením odvolacího přezkumu (srov. přiměřeně usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 8. 2008, č. j. 8 As 51/2006-105, či např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2011, č. j. 5 As 18/2011-81, ze dne 28. 7. 2011, č. j. 5 As 30/2011-93, ze dne 26. 1. 2012, č. j. 7 As 122/2011-194, ze dne 27. 4. 2012, č. j. 5 As 111/2011-87, či ze dne 7. 9. 2017, č. j. 4 Azs 174/2017-5).

Podstatný obsah správního spisu

34. Soud z obsahu správního spisu zjistil, že dne 29. 11. 2013 bylo zahájeno řízení o komplexních pozemkových úpravách v katastrálním území X. Dohoda s katastrálním úřadem podle § 10 odst. 1 vyhlášky č. 13/2014 Sb. byla uzavřena dne 19. 2. 2018. Úvodní jednání ke komplexním pozemkovým úpravám se konalo dne 3. 10. 2018. Správní orgán I. stupně jmenoval dne 11. 2. 2019 komisi pro zjišťování průběhu hranic pozemků při komplexních pozemkových úpravách. Oznámením ze dne 30. 1. 2019 správní orgán I. stupně oznámil, že v rámci zpracování návrhu komplexních pozemkových úprav bude probíhat zjišťování průběhu hranic pozemků. Z přehledky v příloze oznámení je patrné, že hranice pozemků šetřené v terénu v rámci komplexních pozemkových úprav byly vyznačeny po západní, jižní a severní hranici pozemku p. č. XB a západní části severní a jižní hranice pozemku p. č. XA.
35. Žalobce byl pozván ke zjišťování (šetření) průběhu hranic pozemků v rámci zpracování návrhu komplexních pozemkových úprav pozvánkou ze dne 4. 4. 2019, č. j. SPU 113244/2019/Šm, doručenou dne 9. 4. 2019. V pozvánce bylo uvedeno, že vlastnické hranice jsou šetřeny především na obvodu komplexních pozemkových úprav a u pozemků zahrnutých do obvodu pozemkových úprav, které nevyžadují řešení ve smyslu § 2 zákona o pozemkových úpravách, ale je třeba u nich obnovit soubor geodetických informací. Podkladem pro zjišťování hranic, které jsou obsahem katastru nemovitostí, je dosavadní katastrální operát a operáty dřívějších pozemkových evidencí. Při zjišťování hranic se vyšetřuje skutečný průběh hranice v terénu, který se porovnává s jejím zobrazením v mapových operátech. Žalobce byl vyzván k účasti na zjišťování průběhu hranic pozemků dle § 42 katastrálního zákona. V pozvánce bylo uvedeno, že zjišťování průběhu hranic provádí komise jmenovaná podle § 9 odst. 5 zákona o pozemkových úpravách. Komise při zjišťování hranic prověřuje i popisné informace katastrálního operátu. O výsledku zjišťování hranic sepíše komise protokol. Vlastníci pozemků byli poučeni o povinnostech dle § 37 katastrálního zákona.
36. Součástí spisové dokumentace je soupis nemovitostí č. 514-8 sepsaný dne 23. 4. 2019 o zjišťování průběhu hranic pro obnovu katastrálního operátu s odkazem na § 47 až § 51 katastrální vyhlášky podepsaný předsedou a členy komise, jehož přílohou byl náčrt o zjišťování hranic č. 514-8. V soupisu je uvedeno, že průběh hranic, obvody budov, ostatní předměty obsahu katastrální mapy a údaje souboru popisných informací katastru nemovitostí byly zjištěny v rozsahu zakresleném v náčrtu, který je součástí protokolu. Všechny vlastnické hranice byly vyšetřeny a shledány nesporné, s výjimkou těch, u nichž je to výslovně uvedeno. Nesporné hranice, pokud nebyly předem označeny trvalým způsobem, byly nově trvale označeny. V případech, kdy by trvalá stabilizace bránila zemědělskému užívání pozemků, byly hranice označeny dočasně dřevěnými kolíky pro podrobné měření. Vlastníci pozemků byli poučeni, že výsledek zjišťování průběhu hranic obvodu komplexních pozemkových úprav bude dále sloužit jako podklad k obnově katastrálního operátu na podkladě komplexních pozemkových úprav. V soupisu jsou uvedeny parcely č. XB a XA, u nichž je v kolonce „Zjištěné změny, výzvy, poučení, poznámky“ uvedeno „zpřesnění rozhraní druhů pozemků v rámci jednoho vlastnictví“. V soupisu je podpis žalobce s poznámkou, že „musí korespondovat se současným oplocením“ a „žádám o souřadnice vytyčení“. V náčrtu zjišťování hranic č. 514-8 jsou vyznačeny body na severní a jižní hranici parcely č. XB západně od původní hranice, která je přeškrtnuta a mezi těmito body vyznačena hranice. Současně je u pozemků žalobce vyznačeno, že nevstupují do komplexních pozemkových úprav. Náčrt byl podepsán 23. 4. 2019 členy komise. O

výsledku zjišťování hranic byl dne 25. 4. 2019 sepsán protokol podepsaný předsedou a členy komise pro zjišťování průběhu hranic, jehož přílohou byly mimo jiné soupisy nemovitostí a náčrty.

37. V GP č. 514-65/2019 pro určení hranic pozemků při pozemkových úpravách jsou vyznačeny body 782 a 784 (s kódem kvality 3) s vyznačením hranice mezi parcelami č. XB a XA a bod 14 na jižní hranici p. č. XA s vyznačením vzdálenosti 26 m. Správní orgán I. stupně požádal dne 27. 8. 2019 katastrální úřad o zápis GP č. 514-65/2019 pro určení hranic pozemků při pozemkových úpravách – obvodu do katastru nemovitostí. Katastrální úřad dne 28. 8. 2019 konstatoval, že elaborát zjišťování průběhu hranic v rámci komplexních pozemkových úprav je způsobilý k převzetí do katastru nemovitostí.
38. Dne 24. 9. 2019 zaslal správní orgán I. stupně katastrálnímu úřadu seznam parcel dotčených pozemkovými úpravami za účelem vyznačení poznámky o zahájení pozemkových úprav v katastru nemovitostí.
39. Součástí dokumentace je korespondence mezi žalobcem a správním orgánem I. stupně, která se týká nesouhlasu žalobce se změnou hranic mezi pozemky p. č. XA a p. č. XB (dopisy žalobce ze dne 2. 10. 2019, 13. 11. 2019, 16. 11. 2019, 5. 1. 2020, 4. 3. 2020, 26. 3. 2020, 8. 5. 2020, 28. 6. 2020, 24. 8. 2020, 24. 9. 2020, 24. 10. 2020, 28. 12. 2020, 1. 3. 2021, 22. 4. 2021, 19. 5. 2021, 21. 6. 2021, 23. 7. 2021, 21. 8. 2021, 16. 10. 2021, 13. 12. 2021, 10. 2. 2022, 4. 4. 2022 a 28. 5. 2022 a odpovědi správního orgánu I. stupně ze dne 23. 10. 2019, 11. 12. 2019, 6. 2. 2020, 9. 4. 2020, 9. 6. 2020, 29. 7. 2020, 26. 11. 2020, 1. 2. 2021, 11. 1. 2022, 29. 4. 2022 a 28. 6. 2022) a odpovědi katastrálního úřadu žalobci ze dne 4. 2. 2020, 16. 3. 2020 a 11. 5. 2020. Součástí dokumentace je též protokol o nahlížení do spisu žalobcem ze dne 16. 3. 2020 a 4. 5. 2020.
40. Dne 2. 11. 2021 vydal správní orgán I. stupně oznámení o vyložení návrhu komplexních pozemkových úprav. Návrh komplexních pozemkových úprav byl schválen prvostupňovým rozhodnutím.
41. Dne 14. 6. 2022 žalobce podal k poštovní přepravě odvolání, které bylo doručeno správnímu orgánu I. stupně dne 16. 6. 2022. Uvedl, že dne 2. 6. 2022 zjistil, že bylo vydáno prvostupňové rozhodnutí, které mu nebylo jakožto účastníku řízení bydlícímu mimo obec Skryje nad Berounkou doručeno. Žalobce argumentoval, že je účastníkem řízení s ohledem na provedené neoprávněné změny hranic mezi jeho pozemky, k čemuž poukázal na korespondenci se správním orgánem I. stupně, přičemž argumentoval obdobně jako v žalobě, a též z titulu souseda hranice komplexních pozemkových úprav.
42. Žalobce doplnil své odvolání podáním ze dne 12. 7. 2022 a podáním ze dne 16. 7. 2022 doručeným žalovanému dne 18. 7. 2022.
43. O odvolání bylo rozhodnuto napadeným rozhodnutím.
44. Dne 1. 8. 2022 žalovaný žalobci sdělil, že jelikož bylo o nepřipustném odvolání rozhodnuto, nelze podání žalobce ze dne 18. 7. 2022 žádným způsobem zohlednit.

Posouzení žalobních bodů

45. Podle § 2 věty první zákona o pozemkových úpravách se pozemkovými úpravami ve veřejném zájmu prostorově a funkčně uspořádávají pozemky, scelují se nebo dělí a zabezpečuje se jimi přístupnost a využití pozemků a vyrovnání jejich hranic tak, aby se vytvořily podmínky pro racionální hospodaření vlastníků půdy. Výsledky pozemkových

úprav slouží pro obnovu katastrálního operátu (§ 2 *in fine* zákona o pozemkových úpravách).

46. Podle § 3 odst. 1 zákona o pozemkových úpravách jsou předmětem pozemkových úprav všechny pozemky v obvodu pozemkových úprav (odstavec 2) bez ohledu na dosavadní způsob využívání a existující vlastnické a užívací vztahy k nim. Podle § 3 odst. 2 zákona o pozemkových úpravách obvod pozemkových úprav je území dotčené pozemkovými úpravami, které je tvořeno jedním nebo více celky v jednom katastrálním území. Bude-li to pro obnovu katastrálního operátu třeba, lze do obvodu pozemkových úprav zahrnout i pozemky, které nevyžadují řešení ve smyslu ustanovení § 2, ale je u nich třeba obnovit soubor geodetických informací.
47. Podle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o pozemkových úpravách jsou účastníky řízení o pozemkových úpravách vlastníci pozemků, které jsou dotčeny řešením v pozemkových úpravách podle § 2 (dále jen „vlastníci pozemků“) a fyzické a právnické osoby, jejichž vlastnická nebo jiná věcná práva k pozemkům mohou být řešením pozemkových úprav přímo dotčena; za takové osoby se nepovažují vlastníci, pro jejichž pozemky se v pozemkových úpravách pouze obnovuje soubor geodetických informací (§ 3 odst. 2).
48. Podle § 9 odst. 4 zákona o pozemkových úpravách je podkladem pro návrh pozemkových úprav zaměření předmětů, které zůstanou obsahem souboru geodetických informací katastru nemovitostí i po ukončení pozemkových úprav a dalších polohopisných prvků potřebných pro zpracování návrhu pozemkových úprav, s geometrickým základem a přesností podle zvláštního právního předpisu, nejsou-li již se stejnou kvalitou geometricky a polohově určeny v katastru nemovitostí. Výsledky zeměměřických činností, které mají tvořit podklad pro návrh pozemkových úprav, musí být ověřeny fyzickou osobou, které bylo uděleno úřední oprávnění podle zvláštního právního předpisu.
49. Podle § 9 odst. 5 zákona o pozemkových úpravách zjišťování průběhu hranic pro účely pozemkových úprav provádí komise složená z pracovníků pozemkového úřadu, katastrálního úřadu, zpracovatele návrhu, zástupců obcí a podle potřeby i zástupců dalších úřadů. Předsedu komise a její členy jmenuje po dohodě s katastrálním úřadem vedoucí pozemkového úřadu.
50. Podle § 9 odst. 6 zákona o pozemkových úpravách na základě zaměření skutečného stavu v terénu (odstavec 4) se upřesní obvod pozemkových úprav a okruh účastníků řízení; pozdější změnu obvodu a okruhu účastníků řízení lze provést, pokud pro to pozemkový úřad shledá důvody. Pro vyznačení zjištěného průběhu hranic pozemků na upřesněném obvodu pozemkových úprav do katastru nemovitostí se vyhotoví geometrický plán. Ve zpracování návrhu je možné pokračovat pouze na základě kladného stanoviska katastrálního úřadu k převzetí výsledku zeměměřických činností provedených ve smyslu odstavce 5.
51. Podle § 9 odst. 7 zákona o pozemkových úpravách pozemkový úřad ohlásí obvod pozemkových úprav katastrálnímu úřadu k zápisu do katastru nemovitostí a přiloží geometrický plán podle odstavce 6. Neprodleně po zápisu obvodu pozemkových úprav do katastru nemovitostí předloží pozemkový úřad katastrálnímu úřadu seznam parcel, které jsou dotčeny pozemkovými úpravami, za účelem vyznačení poznámky o zahájení pozemkových úprav v katastru nemovitostí.

52. Podle § 8 odst. 1 vyhlášky č. 13/2014 Sb. při zjišťování průběhu hranic se postupuje přiměřeně podle § 42 katastrálního zákona. Výsledkem zjišťování hranic obvodů pozemkových úprav jsou vždy lomové body s kódem kvality 3.
53. Podle § 11 odst. 8 zákona o pozemkových úpravách schválený návrh je závazným podkladem pro rozhodnutí pozemkového úřadu o výměně nebo přechodu vlastnických práv, určení výše úhrady a lhůty podle § 10 odst. 2, popřípadě o zřízení nebo zrušení věcného břemene k dotčeným pozemkům a pro zpracování obnoveného souboru geodetických informací.
54. Podle § 68 odst. 3 správního řádu se v odůvodnění rozhodnutí uvedou důvody výroku nebo výroků rozhodnutí, podklady pro jeho vydání, úvahy, kterými se správní orgán řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů, a informace o tom, jak se správní orgán vypořádal s návrhy a námitkami účastníků a s jejich vyjádřením k podkladům rozhodnutí.
55. Napadené rozhodnutí se zabývalo pouze otázkou přípustnosti odvolání a účastenství žalobce. Bylo tedy povinností žalovaného náležitě odůvodnit, zda žalobce byl účastníkem řízení o pozemkových úpravách.
56. Okruh účastníků řízení o pozemkových úpravách je stanoven v § 5 zákona o pozemkových úpravách.
57. Žalovaný v napadeném rozhodnutí citoval stanovisko správního orgánu I. stupně a konstatoval, že pozemky žalobce byly ponechány mimo obvod komplexních pozemkových úprav, a proto žalobce není účastníkem řízení o komplexních pozemkových úpravách dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o pozemkových úpravách. Tento závěr je však nedostatečný.
58. Ustanovení § 5 odst. 1 písm. a) zákona o pozemkových úpravách upravuje dva okruhy možných účastníků. Účastníkem řízení o pozemkových úpravách jsou vlastníci pozemků, které jsou dotčeny řešením v pozemkových úpravách podle § 2, a fyzické a právnické osoby, jejichž vlastnická nebo jiná věcná práva k pozemkům mohou být řešením pozemkových úprav přímo dotčena. Účastníky řízení dle tohoto ustanovení tedy nejsou jen vlastníci pozemků, které byly do obvodu pozemkových úprav zahrnuty, ale rovněž osoby, jejichž vlastnická práva k pozemkům mohou být řešením pozemkových úprav přímo dotčena.
59. Skutečnost, že pozemek ve vlastnictví dané osoby není zahrnut do obvodu pozemkových úprav, proto bez dalšího neznamená, že se pozemkové úpravy nemohou přímo dotknout jeho vlastnických či jiných věcných práv (srov. rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 8. 9. 2016, č. j. 30 A 83/2016-102, č. 3507/2017 Sb. NSS, či rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 1. 7. 2020, č. j. 29 A 135/2018). Zákon o pozemkových úpravách tedy stanoví okruh účastníků řízení širěji, než činí žalovaný (viz též rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové – pobočky Pardubice, ze dne 7. 9. 2022, č. j. 52 A 7/2022-103). Přestože žalobce na uvedenou judikaturu poukázal v odvolání, žalovaný nevysvětlil, proč žalobce, jehož pozemky sousedí s obvodem pozemkových úprav, nemůže být řešením pozemkových úprav dotčen na vlastnickém právu.
60. Napadené rozhodnutí postrádá přezkoumatelné posouzení otázky možného dotčení práv žalobce v důsledku řešení pozemkových úprav. Žalovaný v tomto ohledu nad rámec konstatování, že pozemky žalobce byly ponechány mimo obvod pozemkových úprav, pouze uvedl, že zjišťování průběhu hranic k upřesnění obvodu komplexních pozemkových úprav bylo vedeno v souladu s § 42 katastrálního zákona a dle § 48 až § 51 katastrální vyhlášky. Dle žalovaného je proto „zřejmé, že pokud by práva L. K. dotčena byla, pak je třeba

tento dopad vyhodnocovat v souvislosti s právními předpisy katastru nemovitostí, a nikoliv ve vztahu k řízení o pozemkových úpravách, neboť v tomto řízení není o právech L. K. rozhodováno.“ Z pouhé skutečnosti, že dle § 8 odst. 1 vyhlášky č. 13/2014 Sb. komise jmenovaná vedoucím pozemkového úřadu postupuje při zjišťování průběhu hranic pro účely pozemkových úprav přiměřeně podle § 42 katastrálního zákona, který upravuje zjišťování průběhu hranic pro obnovu katastrálního operátu novým mapováním, se však bez dalšího nepodává, že žalobce nemůže být řešením pozemkových úprav myslitelně dotčen. Bylo nezbytné, aby žalovaný tuto svou úvahu případně dále rozvedl, aby ji bylo možné věcně přezkoumat a žalobci bylo případně umožněno se proti konkrétním úvahám žalovaného v žalobě vymezit. To platí tím spíše, kdy součástí správního spisu jsou odpovědi katastrálního úřadu žalobci, v nichž katastrální úřad žalobci sdělil, proč bylo možné zapsat obvod pozemkových úprav bez výhrad, s tím, že případné další námitky má žalobce adresovat správnímu orgánu I. stupně (viz odpověď ze dne 11. 5. 2020). Soudu nepřisluší, aby v tomto ohledu za žalovaného argumentaci domýšlel a nahrazoval jeho chybějící úvahy. Správní soudy nemohou nahradit chybějící důvody rozhodnutí správních orgánů vlastní argumentací, jsou povolány toliko k přezkumu rozhodnutí správních orgánů, ne k jejich tvorbě či domýšlení chybějících argumentů pro odůvodnění nosných důvodů správních rozhodnutí (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2021, č. j. 1 As 330/2020-80, a nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 9. 2016, sp. zn. I. ÚS 3006/15, bod 17).

61. Soud souhlasí s žalobcem, že ani z konstatování žalovaného, že ze stanoviska správního orgánu I. stupně vyplývá, že žalobce není účastníkem řízení, není patrné, jaké skutečnosti popsané v tomto stanovisku považoval za rozhodné a jak na jejich základě otázku účastnictví posoudil. Stanovisko konkrétní úvahy o účastnictví neobsahuje, pouze uvádí, že správní orgán považuje odvolání za nepřipustné, neboť žalobce není účastníkem řízení v rámci návrhu pozemkové úpravy. Vzhledem k navazujícímu závěru žalovaného, že žalobce není účastníkem řízení, neboť jeho pozemky byly ponechány mimo obvod komplexních pozemkových úprav, lze usuzovat, že žalovaný považoval za rozhodnou právě tuto skutečnost zmíněnou též ve stanovisku správního orgánu I. stupně. Jak ovšem bylo výše uvedeno, taková úvaha je nedostatečná pro posouzení účastnictví. V napadeném rozhodnutí chybí být i stručná úvaha o tom, zda vlastnické právo nemůže být přímo myslitelně dotčeno řešením pozemkových úprav, s jejichž obvodem pozemky žalobce sousedí. Soud připomíná, že žalovaný nemohl nedostatky svého rozhodnutí napravit v soudním řízení (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 10. 2004, č. j. 3 As 51/2003-58, ze dne 26. 2. 2014, č. j. 6 Azs 6/2014-27, či ze dne 18. 12. 2014, č. j. 2 Azs 193/2014-20).
62. Má-li být rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být zřejmé, jaký skutkový stav vzal posuzující orgán za rozhodný, jakými úvahami byl veden při hodnocení podkladů pro vydání rozhodnutí a při výkladu právních předpisů a jak se vypořádal s návrhy a námitkami účastníků (§ 68 odst. 3 správního řádu). To platí i pro rozhodnutí v odvolacím řízení (§ 93 odst. 1 správního řádu). Uvedené musí nalézt svůj odraz v odůvodnění dotčeného rozhodnutí. Nedostatky odůvodnění způsobující nepřezkoumatelnost nelze zhojit ve vyjádření k žalobě (viz např. rozsudek NSS ze dne 13. 10. 2004, č. j. 3 As 51/2003-58, ze dne 19. 12. 2008, č. j. 8 Afs 66/2008-71, či ze dne 6. 12. 2016, č. j. 7 As 179/2016-37). Byť se žalovaný nebyl povinen v rozhodnutí o zamítnutí odvolání pro nepřipustnost věcnými námitkami žalobce, byl povinen přezkoumatelným způsobem vyložit, na základě jakých skutečností, úvah a ustanovení právních předpisů dospěl k závěru, že žalobce není účastníkem řízení, a vypořádat se s argumentací žalobce ve vztahu k této otázce. Této

povinnosti však žalovaný nedostál, a napadené rozhodnutí je proto nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

63. Současně se soud ztotožňuje s námitkou žalobce, že žalovaný zcela pominul jeho podání doručené žalovanému dne 18. 7. 2022, tedy před vyhotovením a vydáním napadeného rozhodnutí. Žalobce v něm mimo jiné namítl, že mu nebyla zpřístupněna dokumentace pozemkových úprav, a z tohoto důvodu žádal o prověření, zda nebyly jeho pozemky dotčeny projektem společných zařízení, a o prověření oměrych měř ve vztahu k pozemkům na jižní straně od jeho pozemků. Žalovaný se měl k obsahu podání vyjádřit ve vztahu k posouzení otázky účastenství žalobce, tedy možného dotčení na vlastnickém právu řešením pozemkových úprav. Jak bylo výše uvedeno, možnost dotčení není *a priori* vyloučena tím, že se pozemky žalobce nacházely za hranicí obvodu komplexních pozemkových úprav. Soud připomíná, že okruh účastníků pozemkových úprav je povinen určit správní orgán, a to v závislosti na jejich možném dotčení na věcných právech řešením pozemkových úprav dle § 5 odst. 1 písm. a) zákona o pozemkových úpravách. Toto posouzení není v odvolacím řízení omezeno rozsahem odvolacích námitek, neboť žalovaný odpovídá za soulad rozhodnutí s právními předpisy (srov. rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 31. 1. 2019, č. j. č. j. 43 A 95/2018- 56).
64. Věcnými námitkami směřujícími proti postupu správního orgánu I. stupně se soud nezabýval, neboť předmětem soudního přezkumu v této věci je pouze otázka přípustnosti podaného odvolání. Vzhledem k tomu, že odvolání žalobce nebylo žalovaným zamítnuto pro opožděnost, soud se nezabýval ani argumenty žalobce ohledně včasnosti podaného odvolání.

Závěr a rozhodnutí o náhradě nákladů řízení

65. S ohledem na výše uvedené soud napadené rozhodnutí zrušil pro nepřezkoumatelnost pro nedostatek důvodů dle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s. ř. s.). V dalším řízení je správní orgán vázán právním názorem soudu (§ 78 odst. 5 s. ř. s.). Bude na žalovaném, aby přezkoumatelným způsobem posoudil otázku účastenství žalobce a zda mohou být vlastnická práva žalobce řešením pozemkových úprav dotčena.
66. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, a má proto právo na náhradu nákladů řízení. Tyto náklady tvoří zaplacený soudní poplatek za podání žaloby ve výši 3 000 Kč a účelně vynaložené hotové výdaje na poštovné v tomto řízení, které dle obsahu spisu činí celkem 136 Kč (74 Kč za zaslání žaloby a 62 Kč za zaslání repliky). Náhradu nákladů řízení je žalovaný povinen žalobci uhradit ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku (§ 54 odst. 7 s. ř. s.). Soud připomíná, že ve správním soudnictví nelze procesně nezastoupenému žalobci přiznat náhradu nákladů řízení paušální částkou stanovenou dle vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle § 89a exekučního řádu, ve znění pozdějších předpisů, jelikož použití § 151 odst. 3 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, na řízení podle soudního řádu správního je vyloučeno (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 8. 2015, č. j. 6 As 135/2015-79, č. 3344/2016 Sb. NSS).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 31. března 2023

Mgr. Lenka Oulíková, v.r.
předsedkyně senátu